

Lo Somaten

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco de Calaf Rambla de las Flors.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Divendres 12 de Setembre de 1902.

ANY XVII

NUM. 4.379

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. . . . . " 4 -
Extranjer y Ultramar. . . . . " 8 -
Anuncis, á preus convencionales

TRIPLE AYGUA NAF SERRA (Cullita d'aquest any) preparada ab la flor recent recullida del taronjer agre. Es de un agradable sabor y delicat perfúm.

FARMACIA SERRA-DEVANT DEL SOLAR QUE HA ADQUIRIT LO BANCH D'ESPANYA

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO

Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
Especial pera vinyas á 13 pts.

Lo propietari que vulga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors

MASSÓ Y FERRANDO
REUS

GRAN HOTEL-RESTAURANT SUÍS

(Avans Louvre.) Lo més modern de Barcelona, dirigit per

MR. PAUL FARRENY
ex-majordom de varis grans hotels de Fransa

Aquest Hotel, completament reformat, reuneix tota l'elegancia y comoditats conegudas fins lo dia.—Timbres electrics; Perruquer á casa; Intèrpretes; Quartos de bany; Cotxes á la arribada de trens y vapors; Saló de lectura y piano; Teléfono 1974; Quartos de dutxas; Excelent cuyna Espanyola y Francesa á càrrech d'un dels millors Chefs de la Capital.

PLASSA DEL ANGEL, 10 BARCELONA
Sucursals: á Tarragona: Fonda de Madrid y á Girona: Hotel Peninsular.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS

CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Compañia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat á la meva clínica la Sra. D.ª N.N. afectada de Cloro-anèmia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l'Aixarop Climent marca «SALUD», y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrà appetit y forsas y se li regularisaren las reglas.—Dr. Letamendi.

Senyors Climent y Compañia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any de una escrófula crònica. Cansat d'usar sens cap resultat cuantas emulsions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfits Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Loinz, Catedratic de Barcelona.

Exigeixis lo llegitim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expèn altre del mateix nom.

LOT

AMARCH LOT TÓNICH

LOT

LOT

APERITIU-CORROBORANT-FEBRÍFUGO
THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P. BARCELONA

LOT

LOT

L'us d'aquest TÓNICH ej-rceix una acció estimulant sobre l'aparato gastro-intestinal aumenta l'apetit y facilita la digestió. La nausea, l'vòmit, los vòlidos, lo mareig paran casi semp e prenent una ó dos copetas d'aquest tónich. En las localitats pantanosas, ahont existeix lo paludisme, es indispensable son us, donchs es febrífugo, com justament ho declaran molts Metjes célebres, que l'han indicat y segueixen indicantlo com medi efícaç pera precaveres de las calenturas.

LOT

LOT

Prendre una ó dugas copetas d'aquest tónich á diari, vol dir cuidar ab esmero la propia salut.
Se pren ab aygua, sífo ó pur, avans de menjar com aperitiu; després com digestiu.

LOT

LOT

AGENT GENERAL EN REUS, JOSEPH MARTORELL S. en C.—Carrer Monterols número 30.

LOT

LOT

BETZINA DALMAU

POLÍTICAS

Aquesta nova essencia de extraordinarias proporcions disolyents de la grassa, no te rival en cap dels preparats que fins al dia s' han vingut empleant pera treure las tacas, no solas de la tróba, panyos de billar, tapisos, halajas de totes classes etz., etz., sino de velints, sedas, sombreros, de felt; e y, en especial pera 'ls guants.
Sa química composició fa que siga mes volátil que l'èter y que desapareixi la taca instantáneament sens perjudicar lo color de la prenda y sens que deixi l'olor repugnant y desagradable de tots sos similars.

No sempre hem de pariar dels actes d'aquella gert que tant xerren y res de bo fan y donar que dir á tot un Estat.

Els han fet un paréntesis de calma, femne també nosaltres un per ells. Deixemlos reposar dels viatjes entretant se'n pensan altras de las sevas.

Y ocupempse, aixis no siga mes que lieugerament, dels polítichs de casa, de política menuda, la que en segon lloch nos interessa més.

Als polítichs de casa, al hivern «d'anar per casa» y al estiu pels Masets, los ha donat la dèria de sustituir á la ufana ciutat de Reus. Ells podran no millorar l'estat de de-

cadencia del poble que administran, pero, en cambi, l'engrandeixen ab nous carrers, almenys cualsevol de fora s' ho creuria aixis al saber que tots los vehins del carrer de Monterols y Cementiri vell y d'altres, per voluntat exclusiva de la triple aliansa polítich-local, han passat en un sol dia á poblar carrers novament descoberts (si be son tant antichs com los avans citats, pero que no eran coneguts encara) com los d'en Fortuny, d'en Galofre, etz.; sense que per aixó quediu aquells deserts.

Reus, per aquest prodigi de nostres polítichs, compta nòminalment, ab un ters més, lo menys, de carrers dels que en realitat te. Aixó que sense un estudi practich sembla una ventatja pera la població, resalta un gran

DE VENTA EN LAS DROGUERIAS Y FARMACIAS

AL ENGRÓS: Magatzem de drogas y productes químichs farmacèutichs de

M. Dalmau Oliveres

PASSEIG DE LA INDUSTRIA, LLETRA B.-BARCELONA

REPRESENTAT PER AQUESTA PLASSA: PERE PUJOL

SECCIÓ METEOROLÒGICA

OBSERVACIONS

del dia d' 11 Setembre de 1902, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispart.

Table with meteorological data including barometer, temperature, and wind. Columns: Horas d' observació, Baròmetre aneròide, Grau d' humitat, Pluja en 24 horas, Aigua evap. en 24 horas, Estat del Cel. Rows for 9 and 15 hours.

"LLIGA CATALANISTA"

AVIS

L' exposició de postals organizada per aquesta "Lliga" quedarà tancada el dia 15 del present mes de Setembre, pogenentse visitar fins a dit dia de las dotze a una del mitjdia y de vuit a deu del vespre. Reus 1 de Setembre de 1902.—P. A. del C. D. Lo Secretari, Andreu Anguera.

EN LO CASTELL DE PILAT

Nostra visita als detinguts del Vendrell Srs. Serra, Rovira y Solá.

En compliment de un deber de companyerisme passarem ahir a Tarragona a visitar, saludar y oferir l' humil concurs que Lo SOMATENT pugui prestar en defensa d' aquells bons patricis victimas de un emprisonament que ningú s' explica, esdevingut per denúncies de un ex-empleat oficial jubilat per tenir perturbadas las facultats mentals y a qui feu chor y ajuda un diari foraster que aná a Barcelona a guanyar el perro chico infant successos sense importancia, inventantne d' altres que son pregonats ab titols rimbombants pera cridar l' atenció que solzaments los incauts li prestan.

Aqueix periodich vingut a Catalunya a sustituir a "La Patria" del "Capitan Verdades", sembla esforcarse en inflar més y més tot cuant pot resultar en descredít d' aquesta terra, aixis se dedueix de las informacions que publica de tots-cuants assumtos poden tenir alguna relació ab las sanitosas doctrinas escampadas pera l' millorament de nostra Regió.

Desde que ingressaran al "Castell de Pilat" nos nomenats companys, honradissimas personas del Vendrell, pel terrible delict de no fer cas de un faltat d' enteniment a qui l' Govern te jubilat y no reclús en una Casa de Salut hont pogues restablir sas facultats perturbadas pera tornar a prestar servey y cobrar treballant y no com ara per causar disgustos a respectuosas familias, desde que aquells amichs foren portats a Tarragona que ns haviam promés anar a saludarlos, pero no creyam que s' perllargués tant son emprisonament y hauriam preferir ferlos hi la visita en son propi domicili del Vendrell. Mes, veyent que passava'l temps y res se resol respecte la llibertat dels detinguts, nos decidirem ahir dematí per anar al "Castell de Pilat" hont se troban reclusos.

A l' hora de la visita ordinaria—de onze a dotze—acndirem a la presó de la velina ciutat y demanant a un dels porters pels detinguts nos fou oberta aquella portassa que ns ne recordava altra d' igual que temps endarrera s' abri pera nosaltres, també per un espantarrant delict de lesa...poesia.

Pujarem las foscas escalas del vellot castell fins arribar al segon pis, en un de quins cuartos s' hostatjan los quatre vendrellenchs.

Demanarem allí per ells y surtiren a rebrens los senyors Rovira, alcalde de barri de la platja de Sant Salvador; y l' senyor Serra, Secretari del Ajuntament del Vendrell, cambiant ab ells las naturals estretes de ma y salutacions conseqüents, sentint no poguerho

fer igual ab los senyors Solá per trobaros cumplimentant a una comissió que havia anat també a visitarlos, encarregant al senyor Serra lo cumpliment ab ells d' aquiox defecto. Las impresions que de nostra conversa ab los detinguts poguerem treure vonen a consolidar més y més tot cuant de lo ocorregut al Vendrell ab una bandera que s' diu hi havian los colors nacionals, n'ha dit la premsa imparcial y fins lo mateix Governador d' aquesta provincia, de que s' tracta de un fet que no te altra importancia que la que se li ha volgut donar, pero que entre tant serveix pera molestar a personas que mereixen la consideració y estima de tothom que las coneix, victimas de las exaltacions de un boig jubilat.

Los detinguts se mostran disgustadissimas del avans indicat diari, quin tingué encara l' atreviment d' enviar fa quatre ó cinch dias, un de sos redactors a Tarragona, a interrogarlos pera després surtir ab una altra inflada relació que cap favor feya a nostres visitats. Aquests, si be sembla qu' estigan resignats de la seva situació, no s' explican lo per que se s' ha de tenir tants dias emprisonats, extranyantlos doble més per estar probat que l' fet no te importancia ni ells hi tenen res que veure.

Diariament son visitats per Comissions de amichs y companys, lo que fá que passin lo temps quelcom més distrets y conhortats de sa dissort.

Y després de repetirlos nostres oferiments y salutacions, nos en despedirem desitjant-los hi a surtin ben llinrats y aviatcom mereixen.

Aixis siga. J. FERRÉ Y GENDRE. Setembre, 11.

Comissió Executiva dels Pantanos de Reus y sa comarca

Haventse acordat lo cobro de altre dividend passiu de 5 pessetas per cédula ab objecte de atendre a las gestions que venen realisant la Comissió, se prega als senyors tenedors d' ellas se serveixin fer lo desembols de la citada cantitat en las Oficinas del Banch de Reus y del Banch d' Espanya fins al dia 20 inclusiv del corrent, passat dit dia se cobrará en lo domicili dels senyors subscriptors que no ho hagin fet.

S' adverteix als tenedors de cédulas que al fer lo desembols denhen anar previstos dels corresponents tituls pera que s' puguin estampar en ells lo caixeti de pago.

Reus 10 Setembre 1902.—Lo President, Joseph M. Tarrats.—Lo Secretari interí, Anton Estivill.

ESCOLA MUNICIPAL DE DIBUIX APLICADA A LAS ARTS Y OFICIS

La matrícula pera lo proper curs de 1902 a 1903 queda oberta a la Secretaria d' aquesta Escola de sis a vuit de la nit durant lo mes de Setembre.

L' ensenyansa compren lo Dibuix de figura, adorno, paisatge, lineal, industrial y de aplicació.

Pera ser atmesos devrán los deixebles haver cumplert la edad de deu anys y las deixebles la de nou y presentar la corresponent sollicitut firmada pels interessats.

Las classes tindrán lloch de sis a set de la tarde pera las donas y de vuit a nou de la nit pera los homes.

Lo que de ordre del senyor Director se fa públic pera coneixement dels interessats. Reus, 1er. de Setembre de 1902.—Lo Secretari, R. Casals y Vernis.

CENTRE CATHOLICH

Per acort de la Junta Directiva, lo dia 15 del corrent quedará oberta la matrícula pera assistir a las classes nocturnas, elemental y superior, y de dibuix de figura, adorno y lineal.

Se podrá inscriure los dillans, dimecres y

dicar. Lo substanciós d' eixa base es lo de que s' plets y causas deguin esser fallats en un periodo de temps determinats y en última instancia de Catalunya. Es natural qu' aixis siga y no es demanar imposibles demanar tal cosa. Avuy hi han plets que duran llarchs anys fent d' aquesta manera empobrir als pobres litigans que durs de seny no comprenen ó no volen comprendre aquella sentència: tranzigeis y guanyarás. Donchs bé si s' ficesse lo temps aqueixos cassos no tendrin lloch y no fora de bon tros tan fácil que poderosas casas anessin a menys, com succeheix. Aixó en quant al temps y referent als plets, que en quant a las causas ja es de bon tros mes necessari. L' influencia poderosa qu' allá dalt poden tenir certs personatjes, lo desconeixement complet de las costums y fins del lloch d' acció hont se pot haber perpetrat lo crim (si es crim l' objecte de la causa) circumstancias a mon entendre que deuen contribuir obertament per la resolució d' una causa, fá que a voltas se condemnin a homes dignes de millor sort y en cambi quedin lliures individus que s' habian guanyat un bon lloch en los presiris. Que aixó no succehiria si las causas se fallessin dintre Catalunya no hi ha que darhi voltas, las influencias cas qu' hi fossin no foran tan grans com ara, se coneixeria a lo menys las costums y los llochs d' acció y sobre tot se discutiria ab la mateixa llengua que coneixeria l' reu y aqueix podria sempre y a tot hora illuminar als funcionaris per mellor desempeñar son càrrech ja que comprendria sens cap esforç, lo que s' discutiria fent d' aquesta manera fins mes sencilla la tasca y no s' trobaria com aquell que en l' Audiencia de Barcelona com se li preguntés si tenia res que alegar, després d' un brillant informe del advocat y fiscal, contestá, gcom poch responder en aixó si ni menys he comprés lo qu' aquets senyors han dit? y se dirigia al advocat y fiscal. A més quants y quants reos han y tenen de sufrir pena, cuantas y cuantas casas s' han arruinat, quants corren per ca-

d' uns funcionaris que no essent responsables no han filat gaire prim y han mangonejat com han volgut en lo transcurs de la causa? Essent los funcionaris responsables quin dupte hi ha que lo primer que s' procuraria fora descubrir al verdader culpable, fent que la espasa de la justicia midís a tothom ab lo mateix raser? allavors s' ha de compendre que la justicia fora verdadera ja qu' als administradors los hi aniria la pell y tonto que l' funcionari que volgués exposar la seva per salvar la del próxin.

Y en consonancia a la base 4ª ve la 9ª que diu que cinch ó set funcionaris nombrats per las Corts exerciran lo poder executiu y estarán al devant dels diferents rams d' administració regional.

Essent nombrats per las Corts seran nombrats per la vera representació del país, seran catalans y n' apart que essent homes posats pel poble, com aixis se pot dir, l' administració pot anar sin irregularidades cosa qu' avuy deixa que desitjar. Ab aixó se ven que l' programa catalanista no es fill d' una utopia si que d' un plan madur y ben meditat i que més pot dessitjar lo poble que s' han d' administrar sos interesos sigan de la confiansa com ho serian a esser nombrats per las corts?

J. MORERA SOLER.

(Seguirá.)

Calendari catalá

Sant d' avuy.—S. Leonci

Sant de demá.—S. Enlogi

Surt lo SOL a las 5 h. y 37 m. y s' pon a las 6 h. 15 m.; surt la LLUNA a las 2 h. 59 m. y s' pon a las 12 h. 16 m.

MERCATS

Dillans de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espuga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espuga de Francolí.

perjudici pera sos vehins, a quins si s' buscan al carrer de Fortuny los trobaran al carrer de Monterols y vice-versa, si s' troban. Y dióm si s' troban perque a nosaltres mateix nos ha succehit buscar lo carrer del Canyts y no l' hem pogut trobar may, nos hem fet dirigit per un municipal al carrer de Martí Napolitá y no ns hi ha sapigut gular y hem preguntat a cualsevol vehí de Reus pel carrer del Canyts (que no existeix oficialment) y tothom nos n' ha donat las entressenyas.

A propósit d' aquestos cambis dels transformistas «d' anar per casa», un escritor festiu que de vegadas toca allí hont apunta, en una «Carta abierta» publicada lo dimecres darrer y ocupantse dels cambis de carrers, escriu:

«Además, porque habia de comunicarte que la calle de Monterols es calle de Fortuny y que la calle del Cementerio Viejo es calle del Pintor Galofre, si estos cambios son dignos de eterna alabanza?

«Bonito nombre el de la calle del Cementerio Viejo!

«Estoy tan entusiasmado con esta variación, que nos libra de un ridiculo mayúsculo, que estoy recogiendo firmas para variar el nombre de Reus y poder dar un eterno adiós a la frase que tanto nos mortifica.

«Tengo pensado ya el nuevo nombre de esta ciudad y hasta el nuevo escudo.

«Después de haberlo consultado con hombres muy eruditos y con grandes estudios acerca estos trascendentales asuntos, nacionales y extráangeros, me he decidido por el siguiente nombre:

«Navasia.

«El escudo será magnífico.

«En vez de tiara ó corona, Gorro Frigio y en campo de oro y azul un Triángulo, formado con un Metro; una Espada toledana sin punta y sin empuñadura y un Travesaño de la silla

Y fins, dintre poch temps, es possible que l' Municipi s' trobi en un magnífich palau en construcció, a la mateixa Plassa hont ara está Casa la Vila, cantonada l' carrer de Jesús, y durant los estius passará accidentalment a ocupar cert Maset del Passeig de la Mina, si be en aquest domicili no será una novetat la residència del Comú, República, Poble, Ciutat, Municipi, etc., que, trihin la que vallgan, totas las precedents paraulas tenen lo mateix significat.

Y cuan aquesta obra de sustitucions quedi completa, Reus, ó NAVASIA allavors, reneixerá, tindrà casas ruinosas que s' matindrán fins que cayguin y causin desgracias; fábricas que al estiu no podrán treballar per falta d' aygua; carrers bruts y descuidats; regidors ilegals y que cometen ilegalitats; a tot hora del dia aniran pels carrers, perfumantlos, los carros mal acondicionados de las escombrarias y altres abusos y faltas que no s' corretjiran perque aixis ho exigirá lo floreixement de NAVASIA.

Reus, 10.

Realitat práctica del programa catalanista

(Continuació)

Lo poder judicial etc., devont ser fallats en un periodo de temps determinat y en última instancia dintre de Catalunya tots los plets y causas. Los funcionaris del ordre judicial serán responsables. La primera part d' eixa base es sols una fórmula de organissació que en primer lloch está basada en conservar las antigas tradicions y en segon lloch aixis deuria esser ya que nombrats president y vis-president per las Corts, essent aqueixas formadas per los caps de casa es a dir essent aquestas formadas per la vera representació del país clá está que s' funcionaris qu' ellas sellegescan serán los que l' poble voldrá ó sia representants directes del país qu' han de ju-

divendres de 8 a 9 del vespre en la Secretaria d'aquest Centre. Y per ser admesos a dites classes que son completament gratuïtes, deurán los aspirants ser fills de obrers y acreditar en bona conducta.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 11 de Setembre de 1902

Naciments

Ramón Perpinyá Gran.—Joseph Iglesias

Matrimonis

Fort.

Defuncions

Cap.

CRONICA

Lo SOMATENT se ven a Barcelona en lo kiosko «El Sol», Rambla del Centre.

En aquesta ciutat circularen ahir rumors que no hem vist confirmats, exagerant la situació compromesa de Barcelona.

Tot això que pot anar encaminat a un fi gens noble, per part dels qui deurien estar més obligats a la pau y prosperitat dels pobles, no te cap importancia pera treure esplendor y concurrencia a Barcelona en los dias de las vinetas festas, quinas, no tenen l'exclusiu objecte del divertiment popular sino altre que tothom coneix, puig no tindrian motiu de ser si sols perseguissen ab las festas lo fi primerament exposat.

Cualsevol que siga lo número de senyors regidors que avuy se reunixin, l'Excelentísim Ajuntament celebrarà la sessió de segona convocatoria corresponent a la present setmana.

Los vehins de la casa n.º 9, del carrer de Sant Gil observaren que la estandanta del pis de un dels pisos Maria Ribé, natural de la Ribera, feya bastant temps que no surtia de las sevas habitacions, per lo que s' decidiren a cridarla repetidas vegadas sense conseguir resposta, cridaren a un municipal que, juntament ab l' Alcalde del Barri, penetraren en lo pis, trobant a la Ribé fora del llit presa de un atac apoplectic del que fou auxiliada per los metjes senyors Mata y Durán y conlujada després en una camilla al Hospital.

Hem rebut una extensa circular y tarifa de preus de las plantas que nostre amich particular don Pere Marsal donará a preus mes reduhuts dels corrents per aixecar un de sos criaders.

S' ha publicat y l' hem rebut en la Redacció lo número 5 de la Revista Agrícola, «La Comarca», que ven llum en aquesta ciutat.

L' Institut Agricol Catalá de Sant Isidro ens prega que fem públich pera que arribi a coneixement dels interessats, que té extesos, y a disposició seva los diplomas que s' adjudicaren a los que varen pendre part en lo Concurs de prácticas agrícolas celebrat lo maig passat.

De dits diplomas faltan retirar los següents que seran entregats als interessats:

Diploma de Medalla de plata a favor de don Joan Angel Genís, per son treball sobre «Viticultura práctica»

Diploma de Medalla de plata a favor de don Pere Soler y Damians, per son treball sobre «Experimentos, observacions, estudios y prácticas en lo galliner.»

Diploma de Menció honorífica a favor de don Antoni Soldevila Formigó, per un treball sobre lo «Conren del sep americá» y Diploma de Medalla d' or a favor de don Manuel Maria Silvatte, per las milloras introhuidas a la finca «Torre del Baró.»

Avuy comensarán los examens d' ensenyansa lliure en la Escola Normal de mestres de la vehina ciutat.

Fius al mateix dia poden ser sollicitats.

La Junta provincial ha autorisat al mestre de Margalef pera que disposi de la cantitat consignada en lo pressupost municipal preegri adquiri un local para escola y habitació, ja que l'Alcalde ha participat que no n' ha trobat disponible cap a la població.

Varis individus de la Secció Escursionista del «Centro de Lectura», efectuaren los dias 7 y 8 del corrent una excursió als pobles de Vilaplana, La Musara, a l' Avenç de La Febró y Albiol, havent quedat molt satisfets per lo bon éxit de l' excursió, per las bellesas que han pogut admirar, y per lo ben rebuts y obsequiats que foren en los pobles visitats.

Ha tornat a Barcelona, de retorn de la seva excursió científica per l' Africa nostre benyolgut amich lo ilustrat sacerdot mossen Norbert Font y Sagué.

Celebrém de tot cor lo felis resultat del seu viatge.

Lo govern dels Estats Units ha publicat un anunci invitant a tots los artistas del mon a un concurs pera escullir lo millor dibuix que s' presenti simbolisant la exposició universal que tindrà lloch a Saint Louis y que será adoptat com a emblema oficial de dita exposició.

Lo premi es de 2.000 dollars.

Ahir a las 7 del vespre s' apagaren los archs voltaics que iluminan lo carrer d' Amargura quedant aquest solsament iluminat per la claror esmoituda de las bombetas d' incandescencia.

Per consums se recaudaren en lo dia d' ahir pessetas 1066'83.

D. MANEL DE PEÑARRUBIA

Procurador dels Tribunals

Ha traslladat son despatx a la

Rambla de Sant Joan, número 30-3er.

TARRAGONA

Interesa molt

sapigner que a la ciutat de Barcelona y carrer de la Diputació núm. 435, sucursal de A. Salvati Costanzi se fan verdaders miracles en los malalts de mals venéreos en general y especialment sífilítics encar que siga la dolencia hereditaria.

Pera més detalls llegeixis en 4.ª plana «Milagrosos confites ó Inyección anti-venérea y Roob anti-sífilítico COSTANZI.»

La Palma

Una petició de varis socis la Junta de Govern d' aquesta Societat en sessió del 27 d' Agost prop passat, donará entrada lliure a tots los que desitjin ingressar com a socis de la mateixa durant lo present mes.

Reus 1 Setembre de 1902.—P. O. de la J. de G. Lo Secretari de torn, Ramón Sotorra.

Secció comercial

J. MARSANS ROF Y FILLIS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ

Carrer Santa Agna, 19.

Cotisació a Barcelona a las 16 d' ahir

Table with exchange rates for Barcelona and Madrid for various currencies and locations.

Orensea 30'80 PARIS
Obs. Fransa 2'1/4 58' Exterior 84'95
Id. Almansa 5'00 102'37 Norta 204'
Id. Id. ayt — Alicante 319'
Descompte de cupons.—Anticipo per titols.

BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27

Table with exchange rates for Reus, Paris, and Madrid.

PARIS MADRID
Exterior — Lit. rior 73'25

— GIKOS —

Paris 34'45 Londres 33'87

TELEGRAMA DE PARIS

Table with telegram rates for Paris and other locations.

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al centat de tota clase de valors cotisables de Bolsa.

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d' ahir, donats per la Junta Siudicial del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

Table with exchange rates for various foreign currencies like London, Paris, Marsella, etc.

Valors locals. Diner. Paper. Oper.

Table with local values for Gas Reusense, Industrial Farinera, etc.

ANUNCIS PARTICULARS

CLÍNICA DE MASSATJE

P. DURÁN, METJE-CIRUJIA
Carrer Osset núm. 1, pis primer, cantonada al de la Presó.—Reus
Ab lo massatge manual y vibratori s' obtenen rápidas y orprensents curacions en las enfermetats següents:

Nervionas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Euteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Vico), Ataxia rocomotriu, Tremolor en las mans dels escriptors, etc.

B. SANTOS Y VALL

Ofereix sa cooperació activa y formal als catalans, no residents a Madrid' qu' hi tlgan ó vulgan establirhi negoci.

Alcalá, 110, 2n. dta.—MADRID

CLÍNICA DENTAL
de Don Fulgenci Agustí Aleu

Cirujá-Dentista de la Escola de Medicina de Madrid; ex deixeble del Dr. Almenara de Madrid y dentista del Hospital de San Pau y Santa Tecla de Tarragona et., etc.

GRAN RIFA NAVAL

Autorisada per R. O. de 11 Abril 1902

Se sortejará a Madrid lo dia 31 d' Octubre de 1902 en unió de la Loteria Nacional de la mateixa fetxa.

Gabinet d' enfermetats dels ulls

DE
EDUARD TELLO
Metje Oculista
Exintern, per oposició, de la Facultat de Medicina.—Ajudant de l' oculista Dr. Rio.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS
HORT DE PAU ABELLÓ
Se ven en lo carrer del Roser, 4.

AVIS

La duenya de l' antiga y acreditada fonda d' Isidro, té lo gust d' oferir a sa numerosa clientela y al públich de Reus en general, a més de cotxes pera l' servey a las estacions y a domicili, luxosos y cómodos landaus, faetons, carretelas y berlinas pera casaments, bateijos y enteros, als preus corrents en aquesta plassa.

TELEGRAMAS

Madrid 11.
Lo dels cambis
Lo governador del Banch d' Espanya, señor Mellado, ha declarat una detinguda conferéncia ab lo ministre d' Hisenda sobre la qüestió dels cambis.

En Canalejas

Bilbao.—Se diu que aviat vindrá lo señor Canalejas.

En Romero Robledo

Procedent de San Sebastián, ha arribat lo señor Romero Robledo, acompanyat de las sevas fillas.

IMP. CARRERAS Y VILA

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona

Surtida Correu	4'53 matí	arribada	8'34 matí
" Exprés	7'05 "	"	9'14 "
" Mixto	8'41 "	"	1'03 trde
" Merc.	12'07 "	"	8'02 nit.
" Correu	2'14 trde.	"	5'24 trde
" Mixto	7'14 "	"	10'19 nit.

De Barcelona a Reus

Surtida Merc.	5'15 matí	arribada	3'06 trde
" Mixto	6'01 "	"	11'30 matí
" Correu	9'47 "	"	1'05 trde
" Ombs.	12'35 "	"	5'32 "
" Mixto	2'26 trde.	"	7'11 "
" Exprés	7'26 "	"	9'38 nit.

De Reus a Saragossa

Surtida Correu	1'35 trde.	arribada	8'35 nit.
" Mixto	7'57 "	"	9'36 matí
" Exprés	9'44 nit	"	3'01 "
" Merc.	3'36 trde.	"	11'54 nit.
"	5'32 matí	"	8'51 matí

Dels dos darrers lo primer no mes arriba a Casp y lo segon a Mora.

De Saragossa a Reus

Surtida Exprés	1'50 matí	arribada	6'59 matí
" Correu	7'— "	"	2'06 trde
" Mixto	10'05 nit	"	8'11 matí
" Merc.	0'38 matí	"	11'27 "
"	6'59 trde	"	10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LÍNEA DEL NORT

De Reus a Lleyda

Surtida Correu	8'29 matí	arribada	11'35 matí
" Mixto	6'05 trde.	"	9'57 nit
" Merc.	1'45 "	"	"

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Vimodí.

De Lleyda a Reus

Surtida Mixto	5'28 matí	arribada	9'29 matí
" Correu	4'05 trde.	"	7'09 trde.
" Merc.	—	"	1'39 "

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimodí.

De Reus a Tarragona

Surtida Mixto	8'16 matí	arribada	8'45 matí
"	9'44 "	"	10'18 "
" Merc.	2'30 trde.	"	3'05 trde.
" Correu	7'17 "	"	7'48 "

De Tarragona a Reus

Surtida Correu	7'45 matí	arribada	8'15 matí
" Merc.	12'22 trde.	"	1'— trde.
" Mixto	5'08 "	"	5'46 "
"	8'— nit	"	8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS A SALOU
Servey de trens que regeix desde 1 dia 1

Setembre de 1902 y notas útiles para viajeros.

Sortidas de Reus: al matí 4'10, 7'20, 9'10, 10'45, 12'35. A la tarde a las 2'47, 4'11, 5'53, 6'59.

Sortidas de Salou: al matí a las 4'56, 8'10, 10'00, 11'25. A la tarde a las 2'00, 3'30, 4'40, 6'18 y 7'40.

Notas: Tots los trens s'aturan ala puestas de costum menos los que surten de Reus a la tarde a las 3'25, 4'07, 4'49 y 6'18 y los que surten de Salou a la tarde a las 3'30, 4'12, 4'54 y 6.18.

Los que surten de Reus a las 4'10 matí y 6'17 tarde, enllasen a Salou ab los que van de Valencia a Tarragona y los de las 9'10 matí y 2'47 tarde, ab los que s dirigeixen de Tarragona a Valencia.

Los que surten de Salou a las 4'56 matí y 7'40 tarde, reculleixen para Reus los viajeros que venen de Valencia y los de las 2'48 y 4'12, recolleixen los que venen de Tarragona.

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilitich

COSTANZI

Angelo Costanzi
Diputació, 435, etl. Barcel.

Mils y mils de celebritats mélicas, després d'una llarga experiencia, s'han convençut y certifiat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlcera, finix bianch de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, cálculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 dias los estrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillosissimas sondas. no hi ha medicament més milagrós que ls CONFITS ó Injecciones Costanzi.

També certifiican que pera curar qualsevol enfermetat Sifilitica ó herpética, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sífilis y herpes, sino que extren los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fáciles de curar. A. Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos y era'ls qui no vulgan usar injecciones, pesseta s 5. Roob anti-sifilitich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en todas las bonas farmacias.
A Reus: en la de D. Antón Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Jarpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Droguería de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1

Consultas mélicas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los dillums, dimecres y diven dres a las 12.

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE SETEMBRE DE 1902

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo 21 de Setembre directament para Montivideo y Buenos Ayres lo magnífich y rápit vapor francés

ESPAÑE

Consignataris a Barcelona, Ripol y Companyia, Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

TALLER DE CAMISERIA DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40.—REUS

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca para senyora, botons y botonaduras para camisas; paraigüas, sombrillas, bastons, petacas, ciguarreras, carteras, tergeters, monedras, boquillas y elástichs. Agullas para corbatas. Se fan a mida camisas, calsetots, colis y pañys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en alfars, capellas, templetas, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectórichs y escultórichs para iglesias, etc.

Imatges de fusta y cartró-pedra de todas midas y models.

PREUS REDUHITS

ELECTRO-MOTORS Y DINAMOS

de grans rendiments para tota classe de industrias, del sistema mes perfeccionat, havent obtingut maravillosos resultats que superan mos desitjos. Així, donchs, puch ab tota seguritat oferir a mos clients y al públich en general, la absoluta garantia de mos Electro-Motors y Dinamos.

TRULLÁS.—BARCELONA

Máquina de corrent alternativa para la utilizació d' energia a gran distancia.
Instalació completa de centrals. Iluminació en poblacions.

ASCENSORS Y MONTACARGAS

GRAN ECCNOMIA EN PREUS

Per catálachs y prospect es lo representant de las provincias de Lleyda y Tarragona
Andreu Caizal.—REUS.

LA GRESHAM

COMPANYIA INGLESA

de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats
Primas molt moderadas

La Gresham té constituït lo dipòsit exigut per las Lleys fiscals vigen's com garantia per los seus assegurats a Espanya.

Oficina para Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse a don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

LA PALATINE

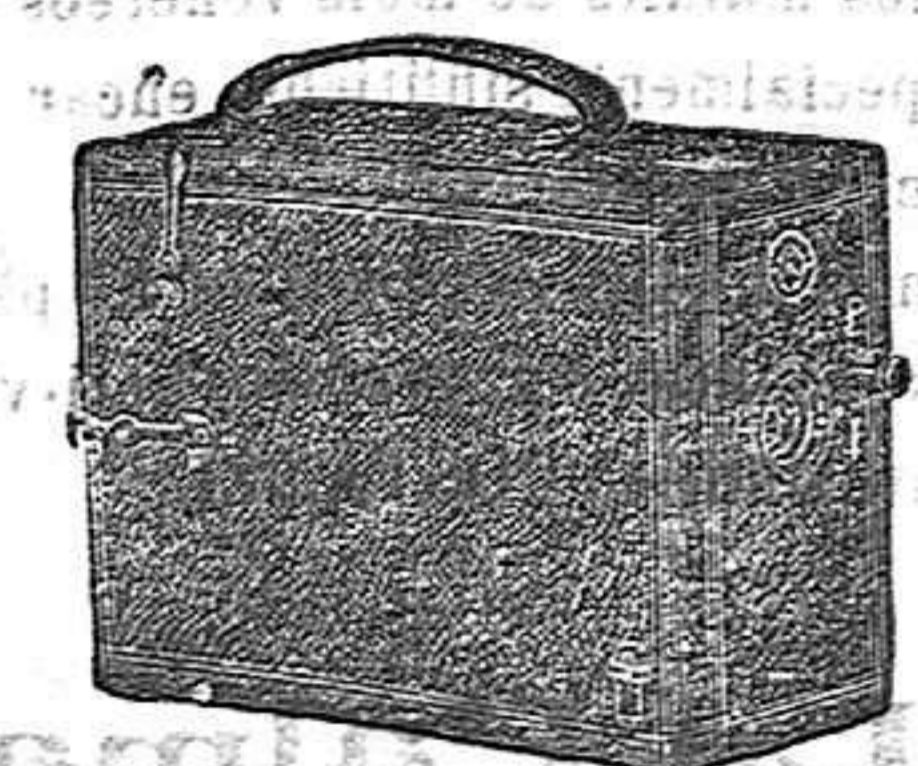
Companyia inglesa

de segurs contra incendis, explosions y accidents

Oficina para Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA.

A Reus: dirijirse a D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim,

FOTOGRAFOS Y AFICIONATS A LA FOTOGRAFIA

La casa Martra acaba de rebre un nombre sortit dels ultims adelantos en material fotogràfic. Paper Bromidry ab lo que s' obtenen las mellors probas artisticas, tant en brillantés com en mate. Máquinas y accessoris desde 12 pessetas per annot. Productes garantits per ensajarlos la casa abans d'esser posats en venda. Ademés hi ha un gran surtit en Máquinas, Cartulinás, Difumadors, Linternas, Prempsas, Cubetas, Tripodes y de tot lo de més concernient al ram fotogràfic. Placas Westendop & Wehner y Lumiere de todas midas. Revelador Martra ab lo qual s' obtenen las negativas ab una claretat de detall admirable per ser sempre de rescen preparació. Viratje fixador Martra; no s' altera per més temps que tinga y es un dels millors per tots los papers al citrat de plata. També s' preparan banys de viratje ó revelador a gust del senyors aficionats, siga per la classe de papers ó placas que vulguin. Laboratori per aficionats provehit de tots los adelantos y a disposició dels clients de la casa sense cobrar cap classe de retribució.

No compreu sense abans visitar la casa

MARTRA

GALANAS, 6, DROGUERIA, REUS.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA

D. ANTON BARDOY

HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES

CARRER DE EN MEDIO, 1

CASTELLÓ DE LA PLANA

Efectes de la infalibilidad del medicamento.
Mil duros se donarán a qui fente constant ús del Elixir Verdi sigui atacat de enfermetats del ventrell ó de febres. En todas las farmacias a 2 pessetas pot.
Agent general a Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Monterols 30